

VILLREINNEMNDA FOR RONDANE OG SØLNKLETEN

www.villrein.no

Protokoll for møtet 01.12.2014

VENABU FJELLHOTELL – RINGEBU

Til stede: Erling Alderslyst, Per Olav Mathisen, Elisabeth Haugom, Arne Vadet, Kristine Valebjørg, Jørund Båtstad, Jan Roger Boe Øien, Elin Nyvoll, Kjersti Røhnebæk og Hans Ulberg (vara).

Forfall faste medlemmer: Ole Gustav Narud, Geir Skillebæk, Anders Kiær og Else Mari Bjørke.

Andre møtende: Morten Liebe (sekr.).

SAKER:

2014/33   **REFERATSAKER**
2014/34   **DNT – NY STI GJENNOM TJØNNSETERFJELLET - HØRING**

2014/33   **REFERATSAKER**

1. Undertegning av protokoll fra møtet 03.11.14.
2. Hva skjer i kommunene – runde rundt bordet.
3. Postlista – utsendte brev – gjennomgang
4. Sykkeltrase Dovre – Lillehammer – møte 02.12.
5. Ringebu kommune – flytting av skiløypetrase ved Helaksetra.
6. Fellingsresultater Rondane sør 2014.
7. Status driftsøkonomi 2014.
8. GPS-dyrene – arealbruk siste tid.
9. Rendalen kommune – informasjonsmøte om villrein i 2015
10. Evt.

FORSLAG TIL VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

VEDTAK

Referatsakene tas til etterretning.

2014/34   **DNT –NY STI GJENNOM TJØNNSETERFJELLET - HØRING**

Vedlegg: Kart som viser traseen, dvs. rød brei sti som går nord-sør over fjellet sør-vest på dette kartet.

SAKSOPPLYSNINGER

Nord-Fron kommune har mottatt informasjon fra DNT Gudbrandsdal om at de ønsker å T-merke sti fra Harpefoss over Sulsetra til Eldåa. Stien vil berøre leveområde til villrein Gråhøa- Tjønnseterfjellet. Med bakgrunn i dette sendes søknaden på en begrenset høringsrunde til berørte organisasjoner for å få innspill til videre prosess.

DNT skriver:

DNT Gudbrandsdalen ønskjer å etablere ein T-merka stig som bitt saman DNT-netta på vestsida og austsida av Gudbrandsdalen. Frå Peer Gynt stigen på Gålå, er det nå T-merka stig ned til Harpefoss. Ein har i løpet av sommaren 2014 synfart ei vidareføring av stigen opp til Skard, over Skardsetra, og inn på Nord-Fron sin grunn ved Kollberget.

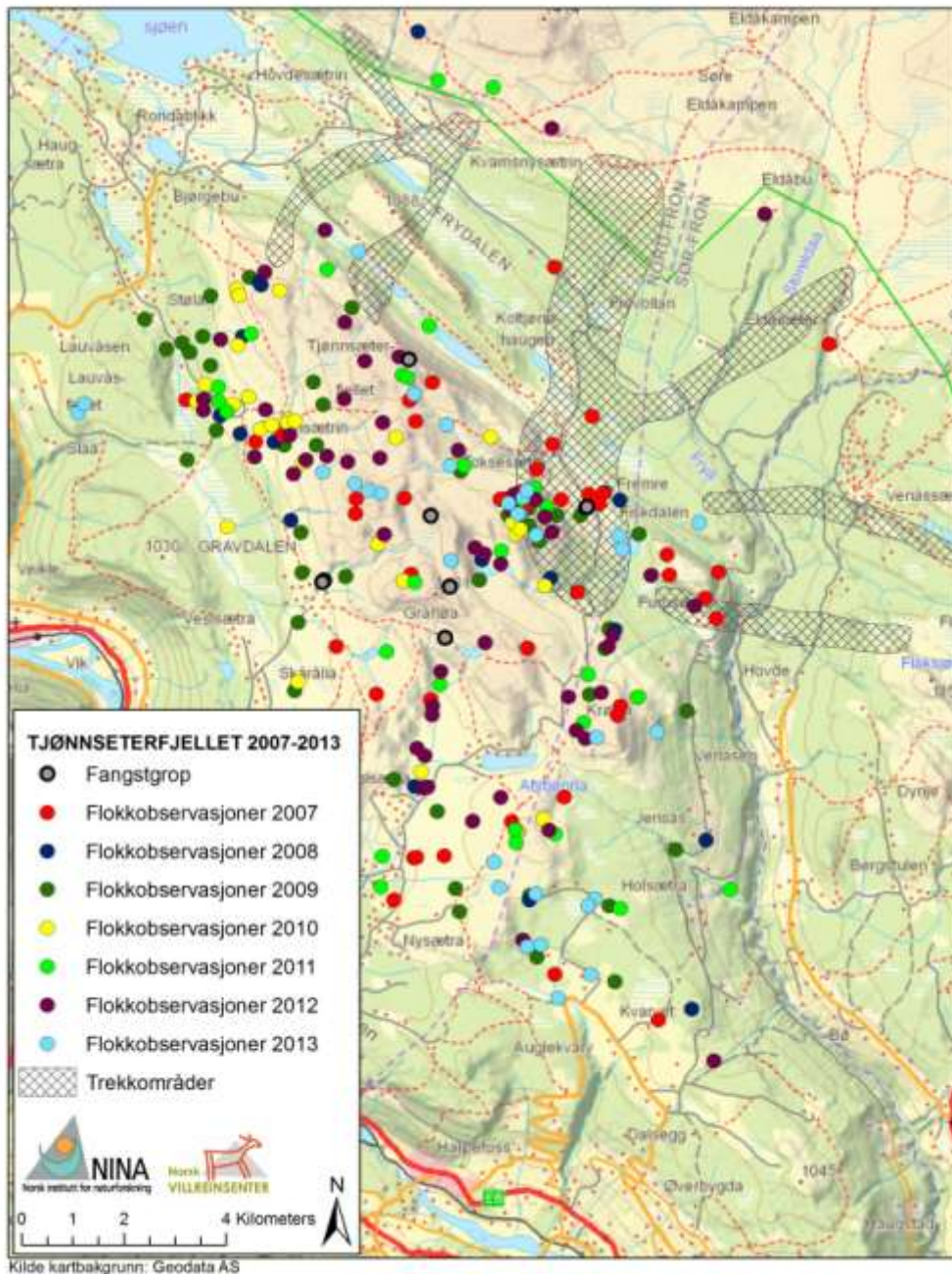
Den planlagte T-merkinga følgjer heile vegen alt eksisterande stigar og råk, som til dels er merka frå før. Ein forventar ikkje med den heilt stor gjennomgangstrafikken på denne stigen. Det er dryge marsjar både frå Gålå til Sulsetra, og likeeins frå Sulsetra til Eldåbu, så den lokale bruken av delar av stigen av bruken vil nok utgjere største brukargruppa.

VURDERING

Villreinens arealbruk

Villreinens arealbruk i Tjønnseterfjellet kartlegges via et eget prosjekt som nå er inne i sitt åttende år. Resultatene så langt viser at Tjønnseterfjellet brukes regelmessig av bukk i sommerhalvåret med et antall av inntil 65 stk. Bukken utgjør en vesentlig del av bukkesegmentet i delstammen i Vulufjell i Rondane nord. Det er også enkelte ganger observert simle med kalv i området.

Prosjektet har kartfestet flokkobservasjoner og dokumentert trekkområdene. Dette er vist på kartet nedenfor.

Forholdet til regional plan

Forslaget ligger i nasjonalt villreinområde fra Sulsetra og nordover. Sør-øst for Sulseter ligger noe av forslaget i buffersona.

De generelle retningslinjene for sone 1 – 4 sier:

Det bør legges til rette for gode muligheter for friluftsliv og natur- og kulturbaserte aktiviteter og opplevelser utenfor nasjonalt villreinområde for å styre aktiviteter bort fra mer sårbare områder. Innenfor nasjonalt villreinområde bør det legges særskilt vekt på å vurdere tiltak og aktiviteter i forhold til villreinens områdebruk og sårbarhet til ulike tider av året.

Spesielt fort sone 1 – nasjonalt villreinområde:

Type ferdsel og omfang av ferdselen må vurderes konkret i forhold til villreinens bruk av områdene til ulike tider av året. Merkede stier og løyper legges utenom de mest sårbare områdene. All ferdsel bør unngås nær villrein i kalvingstid. I områder uten vinterbeite for villrein er tilrettelegging for ferdsel og aktiviteter vinterstid uproblematisk i forhold til villrein. Tilsvarende gjelder mer perifere sommerområder med lite tilhold, sjelden eller avgrenset bruk som beiteområde for villrein. Kunnskap om områdebruken legges til grunn i vurderingene.

På bakgrunn av den dokumenterte og viktige arealbruken for villrein er det nødvendig å se nærmere på omfanget av ferdsel og kanalisering ut fra regional plans retningslinjer. Nord-Fron kommune må derfor utfordres til å lage en sti – og løypeplan for hele kommunen, i det minste for dette og tilgrensende områder for Kvamsfjellet. Kommunen har arbeidet aktivt med planer i det sentrale Kvamsfjellet, med det mangler en plan for ferdsel for ferdselen for omkringliggende områder som i dette tilfellet.

Vurdering i forhold til Naturmangfoldloven

§ 8. – Kunnskapsgrunnlaget – vurdering basert på vitenskap og erfaringer

Kunnskap om villreinens arealbruk er nedfelt i rapportene fra prosjektet, er kvalitetssikret av fagfolk på NINA og er dermed godt. Kunnskapene er basert på et omfattende feltarbeid. Rapportene fra arbeidet var viktige for innlemmingen i nasjonalt villreinområde.

§ 9. - Føre-var-prinsippet – forholdet til kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget må ansees godt, og det er derfor mulig å vurdere saken uten å anvende dette prinsippet. Kunnskapen om villreinens arealbruk sammenholdt med den menneskelige bruken av området gjør at en kan gjøre vurderinger i forhold til belastningen, se neste punkt.

§ 10. – Påvirkning - økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er en klar fare for at tålegrensen overskrides som følge av den totalt sett økende ferdselen i området. Vulufjell har et begrenset arealmessig omfang sett i villreinsammenheng. Dette delområdet av Vulufjell er mye brukt til friluftsliv i sommerhalvåret, og stiene ligger relativt tett. Samtidig har området en viktig funksjon for villrein. Det betyr at det må tas grep for å kanalisere ferdselen via en plan for dette, og følges opp med merking og informasjon. Det henvises også til vurderingene i forhold til regional plan.

Konklusjon

Det er et klart behov for en samlet sti- og løypeplan for Tjønnseterfjellet med tilgrensende områder pga. forholdet mellom omfanget av menneskelig ferdsel og områdets viktige betydning for villrein. Målsettingen for en slik plan må være at funksjonsområdet for villrein sikres og at området har et godt friluftstilbud. Det betyr at denne konkrete saken må vurderes i en slik sammenheng og dermed

i forhold til de andre stiene i området.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Villreinnemnda mener at denne saken ikke kan behandles isolert ut fra omfanget av menneskelig ferdsel i området og funksjonen for villrein som del av nasjonalt villreinområde.
2. Nord-Fron kommune oppfordres til å lage en helhetlig sti- og løypeplan som sikrer de ulike funksjonene. Det henvises til regional plan og naturmangfoldloven.

VEDTAK

1. Villreinnemnda mener at denne saken ikke kan behandles isolert ut fra omfanget av menneskelig ferdsel i området og funksjonen for villrein som del av nasjonalt villreinområde.
2. Nord-Fron kommune oppfordres til å lage en helhetlig sti- og løypeplan som sikrer de ulike funksjonene. Det henvises til regional plan og naturmangfoldloven.

Morten Liebe
Sekretær
Sign.

Hjerkinn   *03.12.14.*

Underskrifter for nemnda

.....

.....

.....

Gjennomgang, jfr. referatsakene, sak 2014/33:

1. Undertegnet protokoll fra møtet 03.11.14.
2. Ringeby: Tillatelse motorferdsel i fbm. villreinregistrering fra 01.02. Øyer: Skrive brev til kommunen for å minne om at vi skal ha inn saker. Skiløypekart utdelt.
3. Postlista: Referert brev til Ringeby kommune vedr. kiting.
4. Sykkeltrase Dovre – Lillehammer, gjennomgått aktuell trase.
5. Ringeby kommune – flytting av skiløype trase ved Helaksetra. Vi har stilt oss positive til denne.
6. Fellingsresultater Rondane sør 2014 gjennomgått. Utvalgene får beskjed om å holde rapporteringsfrister og levere strukturtellinger.
7. Status driftsøkonomi 2014: Vi holder budsjettet.
8. GPS-dyrene – arealbruk siste 3 uker vist.
9. Rendalen kommune – informasjonsmøte om villrein i 201: Vi er med som arrangør.
10. Vi forsøker å besøke to tre kommuner i 2015.
11. Invitasjon villreinkonferanse i 2015 utdelt.

12. Referert avholdt møte med grunneiere vedr. Tjønnseterfjellet.
13. Sluttseminar FOU Rondane kommer i en annen halvdel av januar.
14. Referert kommunikasjon mellom Ringebu kommune og fylkesmannen. Fylkesmannen ber om at dispensasjonssaker i utviklingssonen i regional plan sendes på regulær høring.
15. Leder deltar på seminar om for Hardangervidda neste år.
16. Presseoppslag vedr. konflikt villrein og skiløype i Ål/Hemsedal gjennomgått.

Til drøfting:

Mulig sykkeltrase Dovre – Lillehammer – møte 02.12. – hvilke signaler skal vi gi?

- Skisse til trase mottatt rett før møtet gjennomgått
- Ok å bruke eksisterende veier
- Trase i utmark må vurderes nærmere siden

Utkast film villreinfangst

- Vist utkast i regi av iNasjonalparker
- Kommentarer samlet, videreformidles til prosjektgruppa